

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

Α Π Ο Φ Α Σ Η

10/2026

Η Ολομέλεια του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, ύστερα από πρόσκληση της Προέδρου, συνήλθε σε συνεδρίαση στον συνήθη γι' αυτό τόπο την 17.11.2025 και ώρα 11:00 προκειμένου να συζητήσει επί της κατωτέρω υποθέσεως. Συγκροτήθηκε από τους: Ευτέρπη Κουτζαμάνη-Δρίλια, πρόεδρο, Ιωάννη Πολίτη, αντιπρόεδρο, και τα μέλη: Σωκράτη Τσιχλιά (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr») Δημήτριο Σταυρόπουλο (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Γεώργιο Βλαβιανό (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr») και Ιωάννη Μιχελάκη. Απόντα τα μέλη Ευτύχιος Παλλήκαρης, Σπυρίδωνας Χρυσοφώτης και Πέτρος Τριανταφυλλίδης, οι οποίοι είχαν κληθεί νομίμως. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Αναστασία Μαραζίδου, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ.

Αντικείμενο της συζήτησης ήταν η ενδεχόμενη παραβίαση της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας από τον ιδιωτικό τηλεοπτικό σταθμό με τον διακριτικό τίτλο «MEGA», ιδιοκτησίας της εταιρείας με την επωνυμία «ALTER EGO MEDIA A.E.», αναφορικά με διατάξεις που αφορούν: α) την προσβολή μνήμης νεκρού (σε σχέση με την αξία του ανθρώπου), β) την πρόκληση πόνου (λόγω προβολής εικόνων) σε πρόσωπα του αμέσου περιβάλλοντος των εικονιζόμενων και γ) τη δραματοποιημένη μετάδοση είδησης, στη διάρκεια της εκπομπής με τον τίτλο «Live News» η οποία μεταδόθηκε από τον ως άνω τηλεοπτικό σταθμό στις 28.3.2022. Η υπόθεση εξετάζεται ύστερα από τις με αριθμό πρωτοκόλλου 1856, 1858, 1859, 1860, 1861, 1869, 1870, 1871, 1872, 1873, 1874, 1875, 1876, 1877, 1881, 1882/29.3.2022, 1897, 1898, 1899, 1900, 1901, 1902, 1903, 1904, 1905, 1907, 1908, 1910, 1911, 1912, 1913, 1914, 1915, 1919, 1920, 1927, 1929/30.3.2022, 1982/31.3.2022, 2068/1.4.2022, 2133, 2134, 2136, 2137/4.4.2022, 2253, 2261/6.4.2022 και 5564/31.10.2023 καταγγελίες πολιτών.

Για τον έλεγχο σχηματίστηκε ο φάκελος με αριθμό 107/11.4.2022, ο οποίος ανατέθηκε στη διοικητική υπάλληλο Ειρήνη Κεραμήτσου και στην ειδική επιστήμονα-νομικό Χ.

Τσίγκου. Μετά την παραίτηση και αποχώρηση από το ΕΣΡ της ως άνω ειδικής επιστήμονα (χωρίς να έχει υποβάλει έγγραφη νομική εισήγηση), ο φάκελος επαναχρεώθηκε στην ειδική επιστήμονα-νομικό Ρέα Λαμπροπούλου. Η Διοικητική Υπάλληλος υπέβαλε στο ΕΣΡ την με αριθμό πρωτοκόλλου 469/ΕΣ/12.5.2022 έκθεση καταγραφής των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης. Στη συνέχεια η Ειδική Επιστήμων υπέβαλε την με αριθμό πρωτοκόλλου 1537/ΕΣ/15.10.2025 νομική της εισήγηση.

Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης, για λογαριασμό της λειτουργούσης τον τηλεοπτικό σταθμό ως άνω εταιρείας, παρέστη η πληρεξούσια δικηγόρος της Σπυριδούλα Καλογήρου. Ερωτηθείσα από την Πρόεδρο η ανωτέρω δικηγόρος δήλωσε ότι γνωρίζει το περιεχόμενο του φακέλου, έλαβε δε τον λόγο και ανέπτυξε τους ισχυρισμούς της. Ζήτησε στη συνέχεια -και η Ολομέλεια δέχτηκε- να της παρασχεθεί προθεσμία για την κατάθεση εγγράφου υπομνήματος μέχρι και την 19.12.2025, ώρα 14:00, και η συζήτηση κηρύχθηκε περαιωμένη. Ο σταθμός κατέθεσε στη Γραμματεία το με αριθμό πρωτοκόλλου ΕΣΡ 6637/19.12.2025 υπόμνημά του.

Την 12.1.2026 και ώρα 11:00 η Ολομέλεια συνήλθε σε διάσκεψη επί της υποθέσεως, ύστερα από πρόσκληση της Προέδρου. Συγκροτήθηκε από τους: Ευτέρπη Κουτζαμάνη-Δρίλια, πρόεδρο, Ιωάννη Πολίτη, αντιπρόεδρο, και τα μέλη: Σωκράτη Τσιχλιά (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr») Δημήτριο Σταυρόπουλο (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Ευτύχιο Παλλήκαρη, Πέτρο Τριανταφυλλίδη και Γεώργιο Βλαβιανό. Απόντα τα μέλη Σπυρίδωνας Χρυσοφώτης και Ιωάννης Μιχελάκης, οι οποίοι είχαν κληθεί νομίμως. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Αναστασία Μαραζίδου, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ.

Η Πρόεδρος ενημέρωσε αναλυτικά για την υπόθεση τα μέλη Ευτύχιο Παλλήκαρη και Πέτρο Τριανταφυλλίδη, οι οποίοι δεν μετείχαν στη συνεδρίαση της 17.11.2025, αναγιγνώσκοντας τις καταγγελίες πολιτών, την με αριθμό πρωτοκόλλου 469/ΕΣ/12.5.2022 έκθεση καταγραφής των πραγματικών περιστατικών που συνέταξε η διοικητική υπάλληλος Ειρήνη Κεραμίτσου, την με αριθμό πρωτοκόλλου 1537/ΕΣ/15.10.2025 έγγραφη νομική εισήγηση που συνέταξε η ειδική επιστήμων-νομικός Ρέα Λαμπροπούλου, το με αριθμό πρωτοκόλλου 6637/19.12.2025 υπόμνημα του σταθμού, το πρακτικό της συζήτησης στην Ολομέλεια και το σύνολο των λοιπών

εγγράφων του φακέλου. Τα μέλη Ευτύχιος Παλλήκαρης και Πέτρος Τριανταφυλλίδης, δήλωσαν ότι ενημερώθηκαν πλήρως ως προς τα ουσιώδη σημεία της συζήτησης της 17.11.2025 και η δήλωση τους αυτή καταχωρίστηκε στα πρακτικά. Παρέστη επίσης και η ανωτέρω Ειδική Επιστήμων-Νομικός, η οποία ανέπτυξε το ζήτημα προφορικά και αποχώρησε. Η Ολομέλεια, αφού παρακολούθησε την επίμαχη ροή προγράμματος και μελέτησε το σύνολο των στοιχείων του φακέλου:

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

I. Νομικό Μέρος:

1. Το ΕΣΡ είναι η αρμόδια κατά το Σύνταγμα Ανεξάρτητη Αρχή (άρθρο 15 παρ. 2) για την άσκηση του άμεσου ελέγχου του κράτους επί της ραδιοφωνίας και της τηλεοράσεως και την επιβολή των προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων σε περιπτώσεις παραβάσεων. «Ο άμεσος έλεγχος του κράτους... έχει ως σκοπό... την εξασφάλιση της ποιοτικής στάθμης των προγραμμάτων που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της ραδιοφωνίας και της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας, καθώς και το σεβασμό της αξίας του ανθρώπου και την προστασία της παιδικής ηλικίας και νεότητας».

2. Σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 1 του Συντάγματος: «Ο σεβασμός και η προστασία της αξίας του ανθρώπου αποτελούν την πρωταρχική υποχρέωση της Πολιτείας».

3. Κατά το άρθρο 106 παρ. 2 του Συντάγματος: «Η ιδιωτική οικονομική πρωτοβουλία δεν επιτρέπεται να αναπτύσσεται σε βάρος της ελευθερίας και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας ή προς βλάβη της εθνικής οικονομίας».

4. Κατά το άρθρο 1 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (που έχει νομική ισχύ επί τη βάση της Συνθήκης της Λισαβόνας, άρ. 6 της ΣΕΕ): «Η ανθρώπινη αξιοπρέπεια είναι απαραβίαστη. Πρέπει να είναι σεβαστή και να προστατεύεται».

5. Το Διεθνές Σύμφωνο για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα του 1966 (Ν. 2462/1997), στον πρόλογο του αναφέρεται στην «αναγνώριση της εγγενούς αξιοπρέπειας και των ίσων και αναφαίρετων δικαιωμάτων όλων των μελών της ανθρώπινης κοινωνίας».

Στο άρθρο 17 παρ. 1 του Ν. 2462/1997 ορίζεται: «Κανείς δεν υπόκειται σε αυθαίρετες ή παράνομες παρενοχλήσεις της ιδιωτικής του ζωής, της οικογένειας, της κατοικίας ή

της αλληλογραφίας του ούτε σε παράνομες προσβολές της τιμής και της υπόληψης του».

6. Ο Ν. 2328/1995 στο άρθρο 3 παρ. 1 περ. β' ορίζει: «Οι κάθε είδους εκπομπές (συμπεριλαμβανομένων και των διαφημίσεων) που μεταδίδουν οι ραδιοφωνικοί και τηλεοπτικοί σταθμοί πρέπει να σέβονται την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη, τον ιδιωτικό και οικογενειακό βίο, την επαγγελματική, κοινωνική, επιστημονική, καλλιτεχνική, πολιτική ή άλλη συναφή δραστηριότητα κάθε προσώπου η εικόνα του οποίου εμφανίζεται στην οθόνη ή το όνομα του οποίου ή στοιχεία επαρκή για τον προσδιορισμό του οποίου μεταδίδονται».

7. Κατά το Ν. 3592/2007 άρθρο 1 παρ. 8: «Η παροχή ραδιοτηλεοπτικών υπηρεσιών και η εκπομπή ραδιοτηλεοπτικών προγραμμάτων εξυπηρετούν την κοινωνική αποστολή της ραδιοφωνίας και τηλεόρασης, την πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας και ιδίως το σεβασμό της αξίας του ανθρώπου κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 15 του Συντάγματος».

8. Σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 1 του Ν. 4173/2013(που τροποποιήθηκε με το Ν. 4324/29.4.2015 που επανιδρύει την ΕΡΤ και ισχύει και για την ιδιωτική τηλεόραση κατ' εφαρμογή του άρθρου 3 παρ. 1α του Ν. 2328/1995)¹: «Οι ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές εκπομπές της ΕΡΤ Α.Ε. καθώς και το περιεχόμενο των διαδικτυακών ιστοτόπων της, εμπνέονται από τα ιδανικά της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της αξίας του ανθρώπου, της προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου ως ατόμου και ως μέλους του κοινωνικού συνόλου, της εθνικής ανεξαρτησίας, της ειρήνης και της συνεργασίας των λαών».

9. Κατά το Π.Δ. 77/2003 άρθρο 9 παρ. 2 εδ. α' και β': «Τα πρόσωπα που συμμετέχουν ή αναφέρονται στις εκπομπές πρέπει να απολαμβάνουν δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς. Ειδικότερα δεν επιτρέπεται η προσβολή της προσωπικότητας, της τιμής και της αξιοπρέπειάς τους».

Σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ. 2 του Π.Δ. 77/2003: «δεν επιτρέπεται να προβάλλονται, χωρίς σπουδαίο λόγο, εικόνες ή ήχοι που επιτείνουν ή προκαλούν πόνο στους εικονιζόμενους ή σε πρόσωπα του αμέσου περιβάλλοντός τους».

¹ Το άρθρο 3 παρ. 1α του Ν. 2328/1995 ορίζει ότι οι εκπομπές όλων των τηλεοπτικών σταθμών διέπονται από τις αρχές και τους κανόνες εκπομπών και διαφημίσεων που ισχύουν για τις εκπομπές της Ελληνικής Ραδιοφωνίας Τηλεόρασης Α.Ε. στο πλαίσιο του άρθρου 15 παρ. 2 του Συντάγματος και της Οδηγίας 89/552/Ε.Ο.Κ του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 3.10.1989 όπως αυτή έχει μεταφερθεί στην ελληνική έννομη τάξη.

Σύμφωνα με το άρθρο 14 παρ. 2 του ως άνω Προεδρικού Διατάγματος: «Απαγορεύεται η δραματοποιημένη αναπαράσταση των γεγονότων κατά τη μετάδοση των δελτίων ειδήσεων ή άλλων ενημερωτικών εκπομπών».

10. Κατά το άρθρο 9 παρ. 6 του Ν. 4779/2021: «δεν επιτρέπεται η δραματοποίηση και η δραματοποιημένη παρουσίαση πληροφοριών, ειδήσεων, απόψεων ή δηλώσεων κατά τη μετάδοση όλων των προγραμμάτων».

11. Με την Υπόδειξη 2/25.10.2011(σημ. 1), το Ε.Σ.Ρ. υποδεικνύει στους δημόσιους και ιδιωτικούς τηλεοπτικούς σταθμούς όπως κατά τη μετάδοση των εκπομπών μεριμνούν για το σεβασμό της αξιοπρέπειας του ατόμου (που συμμετέχει, αναφέρεται ή παρακολουθεί την εκάστοτε εκπομπή), το σεβασμό του ιδιωτικού βίου...

12. Τέλος, κατά τα στοιχεία β' και ε' της παραγ. 1 του άρθρου 4 του Ν. 2863/2000, το Ε.Σ.Ρ. ελέγχει την τήρηση των όρων και προϋποθέσεων καθώς και των εν γένει κανόνων και αρχών που προβλέπονται στην εκάστοτε ισχύουσα ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία για τη νόμιμη, διαφανή και ποιοτική λειτουργία των δημόσιων και ιδιωτικών φορέων και επιβάλλει, σε περίπτωση παραβάσεων, τις από το άρθρο 4 του Ν. 2328/1995 προβλεπόμενες διοικητικές κυρώσεις.

Από το συνδυασμό των ως άνω διατάξεων συνάγονται τα ακόλουθα:

α) Αξία ανθρώπου: Η αρχή της αξίας του ανθρώπου καθίσταται, μέσω της αναγνώρισης της ως συνταγματικής αρχής και της δικαιοκρατικής της νοηματοδότησης, κανονιστική πηγή των δικαιωμάτων και ελευθεριών, υπό την έννοια ότι κάθε συνταγματικό δικαίωμα θεωρείται ότι αποτελεί ιδιαίτερη έκφραση και εκδήλωση της αξίας του ανθρώπου². Η διάταξη του άρθρου 2 παρ. 1 του Συντάγματος δεν θεσπίζει ατομικό δικαίωμα ούτε αποτελεί απλή διακήρυξη, αλλά κανόνα δικαίου συνταγματικού επιπέδου. Η διάταξη αυτή αποτελεί θεμελιώδη συνταγματικό κανόνα αντικειμενικού χαρακτήρα και άμεσης ισχύος (Α.Π. 40/1998)³. Η κατοχύρωση της αξίας του ανθρώπου είναι απαραβίαστη, δεν υπόκειται σε κανένα περιορισμό και σε καμία επιφύλαξη νόμου καθώς η διάταξη του άρθρου 2 παρ. 1 δεν υπόκειται σε αναθεώρηση ούτε ανήκει σε εκείνες των οποίων η ισχύς μπορεί να ανασταλεί κατά το άρθρο 48 παρ. 1. Η αξία του ανθρώπου αποτελεί το άκρο όριο οποιουδήποτε περιορισμού ατομικού

² Β. Τσεβρένης «Ανθρώπινη αξιοπρέπεια», 2012, σελ. 40-41, Sakkoulas-online.gr

³ Γ. Κασιμάτης «Η απόφαση 40/1998 της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου. Οι βάσεις εφαρμογής της αρχής σεβασμού και προστασίας της αξίας του ανθρώπου και της εγγύησης της ιδιοκτησίας», Νομικό Βήμα, τεύχος 5, τόμος 47, Μάιος 1999

δικαιώματος που επιτρέπει εκάστοτε το Σύνταγμα είτε αυτός αναφέρεται στο περιεχόμενο είτε στους φορείς του δικαιώματος⁴. Για τη διάταξη του άρθρου 2 παρ. 1 του Συντάγματος σημειώνει ο Π. Παυλόπουλος «πρόκειται για θεμελιώδη διάταξη του Συντάγματος η οποία θέτοντας τον άνθρωπο στο επίκεντρο του ρυθμιστικού του πεδίου καθιερώνει τον εν γένει ανθρωποκεντρικό του χαρακτήρα..., όταν το άρθρο 2 παρ. 1 καθιερώνει την επιταγή του σεβασμού της αξίας του ανθρώπου επιβάλλει όχι μόνο την παθητική υπεράσπιση της αξίας του ανθρώπου αλλά *a fortiori* και τον ενεργό σεβασμό της στην πράξη, υπενθυμίζει την “πρωταρχική υποχρέωση της πολιτείας”, η υποχρέωση δε αυτή απευθύνεται στο κράτος αλλά και σε κάθε μέλος του κοινωνικού συνόλου... Η ως άνω διάταξη καθιερώνει έναν πραγματικό “δείκτη πορείας” για την πολιτεία για τον τρόπο που οφείλει να δρα στο πλαίσιο της έννομης τάξης...»⁵ «Τα ανθρώπινα δικαιώματα δεν δεσμεύουν μόνο την κρατική εξουσία, δεσμεύουν και κάθε ιδιωτική, οικονομική ή κοινωνική εξουσία η οποία απειλεί, δυνάμει, την ελευθερία του ανθρώπου σε πολλές εκφάνσεις της».⁶

Η έννοια της αξίας του ανθρώπου περιλαμβάνει την ενυπάρχουσα στον κάθε άνθρωπο ουσία, αυτή που φέρει ως έλλογο ον με φυσική, ηθική και νομική υπόσταση. Μέσω της γενικής ρήτρας του άρθρου 57 ΑΚ για την προστασία της προσωπικότητας, η συνταγματική αρχή του σεβασμού στην αξία του ανθρώπου τριτενεργεί στο πεδίο του ιδιωτικού δικαίου. Έτσι, κάθε πρόσωπο δικαιούται να απολαμβάνει τόσο από τους φορείς της κρατικής εξουσίας, όσο και από οποιονδήποτε τρίτο τη μεταχείριση που αρμόζει σε έλλογο και συνειδητό ον⁷. Τα ραδιοτηλεοπτικά προγράμματα οφείλουν να τηρούν την αρχή της αξίας του ανθρώπου. Ενδεικτικά, σχετικές αποφάσεις με αναφορά στην αξία του ανθρώπου είναι οι ΣτΕ 4782/2012, 714/2013, 3311/2013, 4157/2014, 4992/2014⁸.

⁴ Π. Δαγτόγλου «Συνταγματικό Δίκαιο-Ατομικά δικαιώματα», 4^η έκδοση, 2012, σελ. 1123, βλ. σχετικά Τ. Ηλιοπούλου-Στράγγα «Γενική θεωρία θεμελιωδών δικαιωμάτων», 2018, σελ. 195-199, Sakkoulas-online.gr

⁵ Π. Παυλόπουλος «Η αξία του ανθρώπου ως θεμέλιο του ανθρωποκεντρικού χαρακτήρα του Συντάγματος. Οι θεσμικές επιπτώσεις στο πεδίο της βιοηθικής», ΕφημΔΔ 2/2019, σελ. 122-131, Sakkoulas-online.gr

⁶ Γ. Παπαδημητρίου «Τα ανθρώπινα δικαιώματα στην εποχή μας», Συνταγματικές Μελέτες, τ. 4, 2010, σελ. 13-23, Sakkoulas-online.gr

⁷ Α. Μανιτάκης «Το υποκείμενο των συνταγματικών δικαιωμάτων», Α. Σάκκουλας, 1981, σημείωμα Χ. Τσίγκου για απόφ. ΣτΕ 2838/2014, ΔιΜΕΕ, 1/2015

⁸ Η ΣτΕ 4992/2014 ορίζει ότι η κατ' άρθρο 2 παρ. 1 του Συντάγματος προστασία της αξίας του ανθρώπου, ως θεμελιώδης κανόνας της συνταγματικής τάξεως, δεν εξαρτάται από την εναντίωση αυτού που υπέστη τη σχετική προσβολή, αλλά έχει επιτακτικό χαρακτήρα κατά την άσκηση του συνταγματικώς προβλεπομένου ελέγχου από το ΕΣΡ.

β) Προστασία προσωπικότητας: Η έννοια της προσωπικότητας ορίζεται ως ενότητα σωματικών, ηθικοψυχικών και πνευματικών στοιχείων, είναι έννοια δυναμική αφού διαμορφώνεται μέσω της ενεργούς συμμετοχής του ατόμου στην κοινωνία βίου, δράσεων, αξιών και ιδεών με τα υπόλοιπα μέλη της κοινωνίας και ότι έκφανση του δικαιώματος της προσωπικότητας αποτελούν η τιμή και υπόληψη κάθε ανθρώπου η οποία αντικατοπτρίζεται στην εκτίμηση και αξία που αποδίδεται σε αυτόν από τους συνανθρώπους του (ενδεικτικά ΑΠ 40/1998, ΑΠ 788/2000, ΠΠΡ Θ 7036/2002, ΑΠ 576/2006, ΑΠ 1095/2008, ΑΠ 311/2009, ΑΠ 967/2011, ΑΠ 899/2011, ΑΠ 271/2012, ΣτΕ 285/2012, ΣτΕ 2014/2012, ΣτΕ 334/2013, ΣτΕ 2387/2013, ΑΠ 471/2013, ΑΠ 571/2014, ΣτΕ 1244/2015, ΣτΕ 3926/2015, ΣτΕ 1173/2017, ΣτΕ 334/2017, ΣτΕ 1732/2017, ΣτΕ 1089/2018).

γ) Σεβασμός μνήμης νεκρού: Παρόλο που με το θάνατο του προσώπου λήγει η προσωπικότητα και αποσβέννυνται τα δικαιώματα που απορρέουν από αυτήν, παραμένει ο αναγκαίος σεβασμός στη μνήμη του κι η ύπαρξη ενός κύκλου προσώπων που τρέφουν αισθήματα αγάπης προς τον θανόντα.⁹ Κατά το άρθρο 57 εδ. β' του Α.Κ. ο σύζυγος, οι κατιόντες, οι ανιόντες, οι αδελφοί και οι κληρονόμοι από διαθήκη έχουν δικαίωμα προστασίας της μνήμης του νεκρού. Τα πρόσωπα αυτά, όταν θίγεται η προσωπικότητα τους από διασυρμό της μνήμης νεκρού, μπορούν να ζητήσουν εξ ιδίου δικαίου την παρεχόμενη προστασία. Κατά την απόφαση 6822/2008 ΜΠΡ Αθ. «προσβολή της μνήμης του νεκρού, ως συνέχεια της εν ζωή προσωπικότητας του ατόμου, μπορεί να συντελεστεί με κάθε τρόπο κατά τον οποίο είναι δυνατή προσβολή και επί ζώντος ατόμου, όπως με αντίστοιχη προσβολή της τιμής, της εικόνας, του απορρήτου και αναπαραστάσεως εν γένει της ζωής του αποθανόντος»¹⁰. Σχετικό σκεπτικό φέρει και η απόφαση 1065/2016 Εφετείου Αθήνας που αφορά προσβολή μνήμης νεκρού στο διαδίκτυο. Αφετηρία αποτελεί η διαφύλαξη της καλής μνήμης του νεκρού και κριτήριο για τη διάγνωση της ύπαρξης ή όχι προσβολής η προσωπικότητα του νεκρού και ο τρόπος που ο ίδιος θα αντιδρούσε στη συγκεκριμένη περίπτωση.

Σύμφωνα με την ΣτΕ 346/2024 σκέψη 6: «Από τις προπαρατεθείσες νομοθετικές διατάξεις [ήτοι το άρθρο 2 παρ. 1 και άρθρο 15 παρ. 2 του Συντάγματος, άρθρο 10 της ΕΣΔΑ, άρθρο 3 παρ. 1 Ν. 2328/1995, άρθρο 9 παρ. 2 του Π.Δ. 77/2003] ερμηνευόμενες σε συνδυασμό με το άρθρο 2 παρ. 1 του Συντάγματος, συνάγεται ότι η υποχρέωση των

⁹ Α. Γεωργιάδης «Γενικές Αρχές Αστικού Δικαίου», εκδ. Αντ. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή, 2002, σελ.160

¹⁰ Σχετική είναι και η ΑΠ 1293/2017

τηλεοπτικών σταθμών να σέβονται την προσωπικότητα, τιμή και αξιοπρέπεια των προσώπων η εικόνα των οποίων προβάλλεται ή στοιχεία των οποίων παρουσιάζονται στις εκπομπές τους, αφορά αδιακρίτως κάθε πρόσωπο ακόμα και εάν δεν βρίσκεται στη ζωή-βλ. ΣτΕ 1227/2020, 4391/2013-, καθόσον παύει μεν μετά το θάνατο η προσωπικότητα, διατηρείται ωστόσο η υποχρέωση αντιμετώπισης του θανόντος με αξιοπρέπεια και σεβασμού της μνήμης του». Κατά τη σκέψη 7 της ίδιας απόφασης: «Εξ άλλου, ενδεχόμενη συναίνεση συγγενών του θύματος, την οποία ο σταθμός επικαλέστηκε κατά την προδικασία, δεν ασκεί νομική επιρροή στη στοιχειοθέτηση και τον καταλογισμό της αποδιδόμενης εν προκειμένω παράβασης που αφορά τη θεμελιώδη, κατά τα ανωτέρω, υποχρέωση του σταθμού που απορρέει από τα άρθρα 2 παρ. 1 του Συντάγματος και 9 παρ. 2 του π.δ. 77/2003, να αντιμετωπίζει με αξιοπρέπεια και με σεβασμό στη μνήμη τους πρόσωπα που έχουν αποβιώσει και παρουσιάζονται στις εκπομπές του». Στην απόφαση ΣτΕ 1246/2015 σκέψη 8 επισημαίνεται ότι: «Απαιτείται αξιοπρεπής συμπεριφορά έναντι του προσώπου που αναφέρεται σε τηλεοπτική εκπομπή, ανεξαρτήτως του αν βρίσκεται ή όχι στη ζωή». Κατά τη σκέψη 7 της ίδιας απόφασης ΣτΕ: «Η ελευθερία της εκφράσεως και διαδόσεως στοχασμών και η ελευθερία του πληροφορείν και πληροφορείσθαι δεν περιλαμβάνει και την ελευθερία μεταδόσεως πληροφοριών ή αναπαραστάσεως εικόνων ή σκηνών που ανάγονται στην προστατευόμενη από τα άρθρα 2 παρ. 1 του Συντάγματος απαραβίαστη σφαίρα της ιδιωτικής ζωής των προσώπων, η οποία και παραβιάσθηκε στη συγκεκριμένη περίπτωση εφ' όσον, στις επίμαχες εκπομπές του τηλεοπτικού σταθμού της αιτούσης μεταδόθηκαν πληροφορίες σχετικές με την ιδιωτική...ζωή του δολοφονηθέντος... (πρβλ. ΣΕ 3545/2002 επταμ., 554/2003 επταμ.)».

δ) Πρόκληση πόνου σε πρόσωπα αμέσου περιβάλλοντος των εικονιζομένων: Οι αποφάσεις ΣτΕ 2902, 2903, 2904/2014 που αναφέρονται στον πόνο συγγενών, λαμβάνουν υπόψη και άλλους παράγοντες τους οποίους συνεκτιμούν, όπως την σπουδαιότητα ενός γεγονότος που απασχόλησε την κοινή γνώμη, τη μικρή διάρκεια προβολής του θέματος σε σχέση με το συνολικό χρόνο παρουσίασης του γεγονότος, τον όλο τρόπο παρουσίασης του θέματος, την συναίνεση του συζύγου του θύματος για προβολή συνέντευξης που αίρει-κατά νόμο-την παράβαση της αδιάκριτης παρέμβασης σε στιγμές προσωπικής οδύνης. Η απόφαση ΣτΕ 993/2013 δέχεται ότι «ο τηλεοπτικός σταθμός της αιτούσης υπέπεσε, όπως με νόμιμη και επαρκή αιτιολογία έγινε δεκτό με την απόφαση αυτή, στις εξής παραβάσεις α) Προβολή εικόνων που επιτείνουν ή προκαλούν πόνο στον εικονιζόμενο δράστη και στο οικογενειακό του περιβάλλον καθώς και στο οικογενειακό περιβάλλον του θύματος κατά το άρθρο 7 παρ. 2 του π.δ. 77/2003...». Κατά

την απόφαση ΣτΕ 4391/2013 σκέψη 6 «Περαιτέρω οι εικόνες που προβλήθηκαν (μεταξύ άλλων, εικόνες από το διαμέρισμα και το ιδιωτικό σκάφος του ηθοποιού, ψηφιακό σκηνικό αναπαράστασης των χώρων της οικίας του, πλάνο με απομονωμένα τα μάτια του ηθοποιού σαν σε σκισμένη σελίδα και πτώση επί της οθόνης κόκκινου συμβόλου που παραπέμπει σε κεραυνό-μαχαιριά) και ο τρόπος με τον οποίο αυτές προβλήθηκαν (οπτικοακουστικές τεχνικές που αποσκοπούσαν στη δραματοποίηση του γεγονότος της δολοφονίας του ηθοποιού..., επένδυση με μουσική μυστηρίου και αγωνίας) σε συνδυασμό με τις εκτεταμένες αναφορές στον τρόπο της δολοφονίας του και στην προσωπική του ζωή ήταν ικανά να προκαλέσουν πόνο στους οικείους του εκλιπόντος (πρβλ. ΣτΕ 4044/2008)...». Σύμφωνα με την απόφαση ΣτΕ 4395/2013 σκέψη 5 «...Η προσβαλλόμενη απόφαση, κατ' ορθή ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 7 παρ. 1 και 9 παρ. 2 του π.δ/τος 77/2003 επέβαλε την επίδικη διοικητική κύρωση. Τούτο, δε, διότι οι επανειλημμένες αναφορές στο γενετήσιο προσανατολισμό, τις σεξουαλικές προτιμήσεις και την εμπλοκή του εκλιπόντος με τα ναρκωτικά και η χρησιμοποίηση αναλόγου περιεχομένου υποτίτλων και χαρακτηρισμών αφενός στοιχειοθετούσαν παραβίαση του άρθρου 9 παρ. 2 του π.δ/τος 77/2003, κατά την έννοια του οποίου απαιτείται αξιοπρεπής συμπεριφορά έναντι κάθε προσώπου που αναφέρεται σε τηλεοπτική εκπομπή, ανεξαρτήτως του αν βρίσκεται ή όχι στη ζωή, αφετέρου συνιστούσαν αδιάκριτη παρέμβαση σε προσωπικό πόνο και πένθος, η οποία δεν εξαντλείται μόνον στην παρουσίαση σκηνών ή ατόμων σε στιγμές πένθους, οδύνης, απόγνωσης ή αγανάκτησης, περίπτωση η οποία ενδεικτικώς παρατίθεται στη διάταξη του άρθρου 7 παρ. 1 του π.δ/τος 77/2003, αλλά στοιχειοθετείται και με τη χρησιμοποίηση εκφράσεων και λέξεων ικανών να επιδράσουν («παρέμβουν») αρνητικά στον πόνο και το πένθος των συγγενών ενός θανόντος...».

ε) Δραματοποίηση- υπέρβαση αναγκαίου μέτρου ενημέρωσης: Σχετικά με τη δραματοποίηση γεγονότος και την υπέρβαση του αναγκαίου μέτρου στη ενημέρωση, λαμβάνεται υπόψη η απόφαση ΣτΕ 2984/2013 που αφορά σε επανειλημμένη προβολή σκηνών αναπαράστασης σεξουαλικών συννευρέσεων σε δελτίο ειδήσεων. Κατά το σκεπτικό της απόφασης οι σκηνές ήταν ικανές να επηρεάσουν δυσμενώς την προσωπικότητα των ανηλίκων τηλεθεατών καθώς ο επαναλαμβανόμενος τρόπος προβολής αυτών υπερέβαινε το αναγκαίο μέτρο για την επίτευξη του σκοπού της ενημέρωσης του κοινού. Η απόφαση ΣτΕ 2101/2013 δέχθηκε ότι η κρίση του ΕΣΡ για δραματοποιημένη αναπαράσταση γεγονότων στη διάρκεια ενημερωτικής εκπομπής ήταν νομίμως και επαρκώς αιτιολογημένη. Σχετικές με δραματοποίηση γεγονότος είναι

και οι αποφάσεις ΣτΕ 3821/2014, 477/2013, 2848/2013, 2902/2014 στις οποίες σημειώνεται ότι οι ειδήσεις πρέπει να μεταδίδονται με τρόπο απλό και λιτό αποβλέποντας στην απολύτως αναγκαία πληροφόρηση του κοινού. Στην απόφαση ΣτΕ 1245/2015 (Δελτία ειδήσεων-Star) μνημονεύονται οι τεχνικές δραματοποίησης γεγονότος που αποβλέπουν στη συγκινησιακή φόρτιση του τηλεοπτικού κοινού, ενώ, στην απόφαση ΣτΕ 1173/2015 (εκπομπή «Μπορώ»- Star), ως τεχνικές δραματοποίησης αναφέρονται οι εντυπωσιακοί τίτλοι, η έντονη μουσική και η επανάληψη σκηνών. Σχετικές είναι και οι αποφάσεις ΣτΕ 1247/2015 και 610/2018.

II. Πραγματικό μέρος

Από τα έγγραφα του φακέλου, την παρακολούθηση της επίμαχης ροής προγράμματος και τους ισχυρισμούς της εγκαλουμένης εταιρείας (προβληθέντες προφορικά και εγγράφως), προέκυψαν τα εξής:

Η ενημερωτική εκπομπή «Live News» διάρκειας δύομισι ωρών περίπου που μεταδόθηκε από τον τηλεοπτικό σταθμό Mega στις 28.3.2022 ώρα 16.05' με σήμανση 2^{ης} κατηγορίας (κατάλληλο για άνω των 8 ετών) παρουσιάστηκε από τον Νίκο Ευαγγελάτο και στη διάρκεια της μεταδόθηκαν ειδήσεις και πληροφορίες για γεγονότα της επικαιρότητας.

Στις 16.38' ο παρουσιαστής αναφέρεται στην υπόθεση του θανάτου τριών ανήλικων παιδιών της ίδιας οικογένειας. Τα κοριτσάκια ονομάζονταν Α1 , Β1 και Γ1 . Το θέμα της εκπομπής επικεντρώνεται στο θάνατο της Γ1 που απεβίωσε τον Ο παρουσιαστής επισημαίνει: «...Η Γ1 πριν ένα χρόνο ακριβώς τέτοιες μέρες ήταν ένα υγιέστατο παιδί, ένα κοριτσάκι περίπου κάτι λιγότερο... Και σε ποδόσφαιρο την πήγαινε ο μπαμπάς της, έπαιζε... Πανέξυπνο, αξιαγάπητο, όσοι γνώριζαν αυτό το παιδί το λάτρευαν πραγματικά. Μέσα σε ελάχιστο χρόνο, χωρίς κάποιο πρόβλημα, μπήκε μέσα στο νοσοκομείο, έπαθε μία εγκεφαλοπάθεια, υπό συνθήκες που πρέπει να διερευνηθούν και αυτό το παιδάκι έφυγε από τη ζωή.... Οι πληροφορίες μας λένε ότι την Πέμπτη οι ιατροδικαστές θα έχουν πια το μεγαλύτερο μέρος των εξετάσεων..., ευτυχώς γιατί έχει τραβήξει πάρα πολύ αυτή η ιστορία. Και θα πουν τι βρίσκουν. Και φαίνεται ότι βρίσκουν αρκετά πράγματα τα οποία θα συνδυαστούν και με τα ευρήματα στα άλλα κορίτσια για να φτάσουμε κάπου, που θα καταλάβουμε τι έχει συμβεί...». Στη διάρκεια των λεγομένων του και για διάστημα ενός λεπτού προβάλλεται στην οθόνη ολόσωμη μεγεθυμένη γραφική απεικόνιση του

..... με θόλωση στο πρόσωπο. Το παιδί φαίνεται όρθιο με μικρή κάμψη του γονάτου, εικάζεται δε ότι είναι χαμογελαστό. Σε μεγάλη βιντεοσθόνη πίσω από τον παρουσιαστή εμφανίζονται εικόνες προσώπου των γονέων της Γ1 (χωρίς θόλωση) και εικόνες βρέφους με θόλωση στο πρόσωπο. Μεταδίδονται πλάνα με φωτογραφίες της μητέρας των κοριτσιών (χωρίς θόλωση) και εικόνες παιδιών (με θόλωση). Οι εικόνες εναλλάσσονται γρήγορα συνοδευόμενες από υποβλητική μουσική.

Σε σπικάζ ακούγεται ότι αναμένονται ραγδαίες εξελίξεις σχετικά με το θάνατο της ανήλικης (Γ1) αλλά και των δύο αδελφών της καθώς όλοι περιμένουν τα αποτελέσματα από τα εργαστήρια ιατροδικαστικής και τοξικολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Στην περίπτωση δε της Γ1 το ενδιαφέρον επικεντρώνεται στις ουσίες που βρέθηκαν στον οργανισμό του παιδιού και ειδικά σε μία ουσία που έχει προβληματίσει τους αξιωματικούς στο τμήμα Ανθρωποκτονιών.

Στις 16.41' προβάλλεται απόσπασμα από δημοσίευμα της ιστοσελίδας newsit.gr που φέρει τον τίτλο: «Θάνατος: Την Πέμπτη αναμένεται το πόρισμα των ιατροδικαστών για την Γ1 ». Το δημοσίευμα κάνει αναφορά στον εντοπισμό μιας συγκεκριμένης ουσίας στον οργανισμό του παιδιού και ιδίως στην ποσότητα της ουσίας αυτής που ενδεχομένως να αποτελεί τη λύση του μυστηρίου όσον αφορά το θάνατο του.

Ακολουθεί δήλωση του ιατροδικαστή Δ1 που υποστηρίζει πως η βάση της αρχικής βλάβης της φαίνεται να είναι η έλλειψη οξυγόνου.

Σε σπικάζ ακούγεται ότι καλά πληροφορημένες πηγές αναφέρουν πως θα πρέπει να διερευνηθεί η ουσία και η ποσότητα που χορηγήθηκε στο παιδί, αλλιώς θα αναλάβει το τμήμα Ανθρωποκτονιών για να διαπιστώσει τι συνέβη τις τελευταίες ημέρες της ζωής του παιδιού.

Ακολουθεί δήλωση της Προέδρου του Ιατρικού Συλλόγου Ε1 που αναφέρει πως γεννήθηκαν ερωτηματικά σχετικά με τις νοσηλείες του παιδιού στο νοσοκομείο του και στη ΜΕΘ διότι κανένα από τα επεισόδια που αναφέρονταν δεν έγινε παρουσία γιατρού ή καταγραφικού συστήματος.

Μεταδίδονται δηλώσεις του πατέρα των τριών παιδιών που αποβίωσαν (φαίνεται η εικόνα του, δεν αναγράφεται το όνομα του). Τα λεγόμενα του αναγράφονται και εκφωνούνται, αφορούν δε την ενημέρωση του για τα αποτελέσματα εξετάσεων της Γ1 .

Σε σπικάζ ακούγεται ότι δύο είναι οι δρόμοι που θα ακολουθηθούν: είτε οι αρχές, βάσει της έρευνας τους, θα οδηγηθούν στο ενδεχόμενο εγκληματικής ενέργειας είτε δεν θα προκύψουν ενοχοποιητικά στοιχεία και η πολύκροτη υπόθεση θα τεθεί στο αρχείο. Οι αστυνομικοί θέλουν να είναι σίγουροι για την επόμενη κίνηση τους.

Μεταδίδονται δηλώσεις της Προέδρου της ΕΙΝΑΠ ΣΤ1 για το θέμα, του ιδιωτικού ερευνητή Ζ1 (απόσπασμα από την εκπομπή «Κοινωνία ώρα Mega») και της ψυχολόγου Η1 (απόσπασμα από την εκπομπή «Κοινωνία ώρα Mega»).

Στις 16.45' σε σπικάζ ακούγεται ότι η Θ1 είναι σε διαρκή επικοινωνία με τον δικηγόρο της και τους στενούς συγγενείς της, ότι επαναλαμβάνει πως συμπαραστάθηκε και βοήθησε τα κορίτσια της μέσα και έξω από το νοσοκομείο όπου νοσηλεύτηκαν, ότι εμφανίζεται ενοχλημένη από τις τοποθετήσεις ορισμένων γιατρών.

Στη διάρκεια της ως άνω μετάδοσης των πληροφοριών για το θάνατο των , προβάλλονται φωτογραφίες του ζεύγους (γονέων των παιδιών) χωρίς θόλωση και φωτογραφίες των παιδιών με θόλωση. Μεταξύ των φωτογραφιών των παιδιών που προβάλλονται στην οθόνη είναι και η φωτογραφία της Γ1 (με θόλωση στο πρόσωπο) που χρησιμοποιήθηκε για την μεγεθυμένη γραφική απεικόνιση της (προβάλλεται δύο φορές).

Στις 16.46' ο παρουσιαστής, συνομιλώντας με τον αστυνομικό συντάκτη Π1 , αναφέρει πως υπάρχουν δύο ενδεχόμενα: είτε η υπόθεση του θανάτου των παιδιών θα συνεχίσει να ερευνάται ιατρικά είτε θα έχει ποινική εξέλιξη, δεν πρέπει δε να αναμένονται συλλήψεις ακόμα. Ο παρουσιαστής υποστηρίζει πως: «... Ακόμη και αν φαίνεται ότι σε ένα παιδί κάτι μπορεί να έχει συμβεί από εξωγενή παράγοντα πρέπει να διερευνηθούν οι συνθήκες. Δεν είναι λοιπόν τώρα το τέλος. Θα πάρει μέρες ακόμα. Οι αστυνομικοί πρέπει να είναι προσεκτικοί... Εάν τα πράγματα εξελιχθούν ποινικά, θα έχει πολύ ενδιαφέρον η μαρτυρία – το τονίζω για να μην παρεξηγηθώ- η μαρτυρία και τα όσα θα έχει να συνεισφέρει ως μάρτυρας -το τονίζω- ο πατέρας των τριών κοριτσιών. Και το τονίζω: ως μάρτυρας».

Ο αστυνομικός συντάκτης αναφέρεται στα φάρμακα που λάμβανε η Γ1 και στην περαιτέρω ουσία που φαίνεται να έχει βρεθεί στον οργανισμό του παιδιού, τονίζει δε πως τα φάρμακα που έπαιρνε το παιδί δεν της είχαν προκαλέσει κανένα πρόβλημα. Ο παρουσιαστής συνοψίζει: «... Η τα κορίτσια και τα τρία έχουν κάποιο πρόβλημα κοινό, που δεν προκύπτει μέχρι τώρα αλλά το έχουμε επάνω στο τραπέζι ως ενδεχόμενο, ή κάτι άλλο έχει συμβεί, δηλαδή θα πρέπει να δούμε ποιος το έχει προκαλέσει αυτό που έχει συμβεί. Πολλά από τα στοιχεία που παίρνουμε παραπέμπουν σε ασφυκτικούς θανάτους,

δηλαδή κάποιος πήγαινε και έκλεινε το στόμα των παιδιών και δεν μπορούσαν να πάρουν ανάσα. Αυτό το οποίο μαθαίνουμε σήμερα όπως το μετέφερε η πηγή μου: φαίνεται ότι υπάρχει μια ουσία, δεν μου διευκρίνισαν αν είναι από τα φάρμακα που έπαιρνε η Γ1 ή είναι άλλη ουσία από άλλο φάρμακο. Και δεν είναι μόνο η ουσία, είναι και η ποσότητα της ουσίας. Διερευνάται δηλαδή ποια είναι αυτή η ουσία και τι ποσότητα υπάρχει. Αυτά είναι που ξέρουμε εμείς, οι γιατροί ξέρουν περισσότερα...». Μετά από συνομιλία με τον αστυνομικό συντάκτη, ο παρουσιαστής συνοψίζει: «...Οι μέχρι τώρα ενδείξεις είναι ότι το κοριτσάκι αυτό δεν είχε κανένα πρόβλημα που να το οδηγήσει στο θάνατο. Όπως και τα άλλα παιδιά δεν είχαν. Και το πρώτο, η Β1 που είχε λευχαιμία, καλά ήταν, οι γιατροί τα ίδια έλεγαν. Άρα οι γιατροί αποκλείουν το παθολογικό και ψάχνουν άλλα, ψάχνουν τις ουσίες που είχε το παιδί και αν είχε ποιος τις έδωσε, ψάχνουν ασφυκτικούς θανάτους και αν κάποιος το προκάλεσε, ποιος είναι αυτός και για ποιο λόγο το προκάλεσε και πώς το έκανε....».

Στις 16.50' ο αστυνομικός συντάκτης αναφέρεται σε έρευνα για ενδείξεις ασφυκτικού θανάτου των παιδιών. Ο παρουσιαστής (16.53') μνημονεύει στοιχεία του ιατρικού ιστορικού της Γ1 : «... Το πρώτο κλειδί, ίσως και το πιο σημαντικό, το κρατά από εκεί που είναι, και καλή του ώρα εκεί που είναι, αυτό το κοριτσάκι το οποίο πέρασε πάρα πολλά η Γ1 . Αυτή είναι που θα μιλήσει από εκεί που βρίσκεται. Γιατί μιλάμε για ένα κορίτσι υγιέστατο, πέρυσι τέτοιο καιρό ήταν υγιέστατο, μπαίνει στο νοσοκομείο με κάποια γενικά συμπτώματα, όχι κάτι φοβερό, και ξαφνικά παθαίνει αυτό το πρόβλημα της εγκεφαλοπάθειας, μένει τετραπληγικό, περνάει δύσκολους μήνες-με μαρτυρίες διάφορες, τις παρουσιάσαμε- για να καταλήξει στο θάνατο Τι ξέρουμε λοιπόν για την Γ1 μέχρι τώρα. Δε δείχνουν τα στοιχεία που έχουμε, που ξέρουμε σαφείς παράγοντες ασφυξίας, αλλά δεν την αποκλείουν κιόλας την ασφυξία. Δεν δείχνουν καρδιολογικό πρόβλημα. Η καρδούλα του ήταν μια χαρά. Δε δείχνουν μια άλλη παθολογική αιτία θανάτου με σαφήνεια. Άρα είχε τα προβλήματα υγείας που είχε από την εγκεφαλοπάθεια αλλά τίποτα που να δικαιολογεί τον θάνατό του. Και δεν πεθαίνει έτσι ένας άνθρωπος από το πουθενά. Έχει βρεθεί μια ουσία που προβληματίζει. Και ως προς τι είναι αυτή η ουσία και ως προς την ποσότητα. Θα μάθουμε την Πέμπτη ποια είναι. Χωρίς να αποκλείεται ζαναλέω και ο ασφυκτικός θάνατος. Εδώ ζαναλέω, ψάχνουμε τις ουσίες οι οποίες μπορεί να είναι αυτές και από πού έχουν προέλθει. Είναι από τα φάρμακα που έπαιρνε και είναι παραπάνω ποσότητες; Είναι από άλλα φάρμακα; Από φάρμακα που μπορεί να έπαιρνε και κάποιος άλλο από τα παιδιά ή κάποιος άλλος άνθρωπος στο περιβάλλον της οικογένειας στο παρελθόν; Αυτό δεν το λέω τυχαία

προφανώς. Θα γίνουν λοιπόν οι συγκρίσεις με όλες τις ουσίες της φαρμακευτικής αγωγής όλων των μελών της οικογένειας και μη μελών που μπορεί να επιμελήθηκε η οικογένεια. Πιο σαφώς δεν μπορώ να πω...». Σε κάρτα αναγράφονται πληροφορίες για τα ευρήματα σχετικά με την κατάσταση υγείας της Γ1, ενώ προβάλλονται με μεγάλη συχνότητα φωτογραφίες του ζεύγους (γονέων των παιδιών) χωρίς θόλωση και φωτογραφίες των παιδιών με θόλωση. Επίσης προβάλλεται γραφικό από χώρο δωματίου νοσοκομείου.

Στις 16.56' στην εκπομπή συμμετέχει ο ιατροδικαστής K1 που τονίζει πως δεν είναι αυτός που έχει τον πλήρη φάκελο των συγκεκριμένων περιστατικών, πως μέχρι στιγμής τα ευρήματα φαίνεται να έχουν αποκλείσει κάποιες παθολογίες, πως υπάρχει η έρευνα από το τμήμα Ανθρωποκτονιών, πως έρχονται ευρήματα συνέχεια, πως υπάρχει το τοξικολογικό εύρημα μιας ουσίας αλλά πρέπει να γίνει ο ποσοτικός προσδιορισμός της: «... γιατί οι ιατροδικαστές γνωρίζουμε ότι άλλη είναι η ποσότητα μιας φυσιολογικής θεραπευτικής χορήγησης ουσίας, άλλη είναι η τοξική ποσότητα μιας ουσίας που σημαίνει ότι εκφράζει παθολογία όταν χορηγείται και άλλη η μοιραία ποσότητα μιας ουσίας, που μπορεί να επιφέρει τον θάνατο άμεσα. Καταλάβετε;...». Ο αστυνομικός συντάκτης (16.59') θέτει το θέμα των ασφυκτικών θανάτων και κατά πόσο αυτοί αφήνουν ίχνη στα μικρά παιδιά, ενώ ο παρουσιαστής επανέρχεται στο θέμα της φαρμακευτικής ουσίας που εντοπίστηκε στη Γ1 παραθέτοντας υποθετικά σενάρια (αφήνει το μυαλό του ελεύθερο, όπως λέει, σε σκέψεις) για τυχόν προσπάθεια δηλητηρίασης του παιδιού. Ο ιατροδικαστής δεν βλέπει συσχετισμό του πρώτου επεισοδίου που συνέβη στην Γ1 (εγκεφαλοπάθεια με αποτέλεσμα τετραπληγία) με τον κατοπινό θάνατο της λόγω λήψης της ουσίας. Ο αστυνομικός συντάκτης επισημαίνει το ζήτημα της ύπαρξης «πεταλούδας»¹¹ μέσω της οποίας θα μπορούσε να γίνει έγχυση ύποπτης φαρμακευτικής ουσίας στο αίμα των παιδιών (ενδοφλέβια πρόσβαση).

Στις 17.06' ο παρουσιαστής αναφέρει: «Θα δείτε κάποιες μαρτυρίες, είναι μια προσπάθεια να σκιαγραφηθεί το προφίλ των ανθρώπων της οικογένειας. Έχουμε μαρτυρίες και από τη μια και από την άλλη πλευρά. Μαρτυρίες που είναι επιβαρυντικές ή δημιουργούν ερωτηματικά και άλλες που περιγράφουν μια κατάσταση καλή μέσα στην οικογένεια». Προβάλλονται γρήγορα εναλλασσόμενες εικόνες των ανηλίκων (με θόλωση) συνοδευόμενες από έντονη μουσική.

¹¹ Ιατρική πεταλούδα αιμοληψίας: εύκαμπτος καθετήρας για επιτυχή συλλογή αίματος χωρίς πρόκληση πόνου στον ασθενή

Μεταδίδεται συνομιλία με γειτόνισσα του ζευγαριού που φέρεται να είχε στενές σχέσεις με την οικογένεια. Η γειτόνισσα εμφανίζεται με την πλάτη στο φακό και φορώντας κουκούλα. Η φωνή της ακούγεται καθαρά. Ακούγεται να λέγει: «*Η Γ1 ήταν μπροστά όταν έφυγε η αδερφή της και είναι τραγική η σκηνή να κοιτάει τον ουρανό, να έχει τα χεράκια της ψηλά και να λέει: μην μου το πάρεις κι αυτό, μην μου το πάρεις και αυτό... και να κλαίει με αναφιλητά. Στο ασθενοφόρο να υπάρχει το μωρό, να προσπαθούν οι διασώστες να το επαναφέρουν, μια μάνα να κλαίει και να λέει: “όχι αυτό, πάρε εμένα, εγώ να πεθάνω”... Ο Α1 να την ταρακουνάει και να της λέει: “τι λες τώρα”. Γιατί ήμουν μπροστά. Το βίωσα αυτό... Και με το πανάκι που βρήκανε στην κούνια, επειδή έτυχε να βρίσκομαι μπροστά, προσπαθούσαμε να συνεφέρουμε την Θ1 ... Λέει η Μ1 : “το πανάκι της”. “Μην το ακουμπάς”, λέει η Θ1 , “βάλτο σε μια σακούλα και πήγαινέ το στην Ασφάλεια”».*

Στις 17.08' μεταδίδεται μαρτυρία μιας φίλης. Τα λεγόμενα της αναγράφονται σε καρτέλα και εκφωνούνται: «*Την ημέρα που πέθανε η Α1 ήταν προγραμματισμένο να πάει η μπέμπι σίτερ να την κρατήσει για λίγες ώρες για να βγει η μητέρα της και η αδερφή της μια βόλτα για καφέ. Της το είχαν ζητήσει από την προηγούμενη μέρα. Εκείνο το πρωινό περίμενε τηλεφώνημα κάπου στις 10 για να της πουν σίγουρα ότι θα τη χρειαστούν και ποια ώρα ακριβώς».*

Συνεχίζεται η μαρτυρία της γειτόνισσας που εμφανίζεται με την πλάτη στο φακό και φορώντας κουκούλα. Αναφέρει πως το ζευγάρι Α1 και Θ1 ήταν σε διάσταση: «*...Βλέπαμε κάθε πρωί τον Α1 να φεύγει για την δουλειά του ο άνθρωπος, κάθε βράδυ να έρχεται. Όταν ένα ζευγάρι είναι σε διάσταση, ο καθένας είναι στο σπίτι του. Όπως τώρα που ο Α1 είναι στους γονείς του... Ήταν τραγική η στιγμή όταν γινόταν η ταφή του μωρού. Θα σας πω μόνο ότι ο ίδιος ο πατέρας έσκαψε τον λάκκο της μπέμπας. Δεν μπορούσε να μην την θάψει μαζί με την αδερφή της. Πήγε ο Α1 και έσκαψε ένα μικρό λάκκο κοντά στην Β1 για να είναι κοντά τα παιδιά... Θέλουνε και οι δύο, και ο Α1 και η Θ1 να βγουν τα αποτελέσματα από τις τοξικολογικές για να πάψει ο κόσμος να λέει και να μάθουν από τι πήγαν τα παιδιά τους...».* Αναφερόμενη στη μητέρα των παιδιών, η γειτόνισσα συνεχίζει: «*Θρηνεί, θρηνεί τα παιδιά της. Και να πας στο σπίτι της, παντού θα δεις φωτογραφίες των κοριτσιών και ξέρω ότι πηγαίνει η αδερφή της τα βράδια να της κάνει παρέα, μετά τη δουλειά... Συμπτωματικά, έτυχε να πάω να της κάνω επίσκεψη και ήταν η πεθερά της εκεί, η μητέρα του Α1 , ο πατέρας του Α1 παίρνει πολύ συχνά τηλέφωνο. Με τον Α1 είναι σε πολύ τακτική επικοινωνία. Και την περασμένη Πέμπτη ο Α1 ήταν εδώ».* Σε σπικάζ ακούγεται ότι και οι δύο γονείς

περιμένουν να ολοκληρωθεί η έρευνα και να μπει ένα τέλος στην αγωνία τους αλλά και στο βασανιστικό ερώτημα αν οι θάνατοι των τριών μικρών κοριτσιών τους προήλθαν από εγκληματική ενέργεια.

Στη διάρκεια της ως άνω μετάδοσης των πληροφοριών για το θάνατο των τριών παιδιών από την προβάλλονται φωτογραφίες του ζεύγους (γονέων των παιδιών) χωρίς θόλωση και φωτογραφίες των παιδιών με θόλωση.

Στις 17.11' ο παρουσιαστής συνομιλεί με τη δημοσιογράφο Ν1 η οποία αναφέρεται στις τοξικολογικές εξετάσεις και στις ουσίες που βρέθηκαν στον οργανισμό της Γ1 , στις καταθέσεις που ελήφθησαν από τους γιατρούς των νοσοκομείων. Η δημοσιογράφος εξηγεί πως η έρευνα είναι προκαταρκτική, δεν υπάρχει κατηγορούμενος και δεν έχουν γίνει συλλήψεις. Επομένως δεν υπάρχει ενημέρωση από την αστυνομία προς τους γονείς. Δηλώνει πως κατανοεί τον πόνο του πατέρα και της μητέρας, πως μετά τη λήψη των τοξικολογικών εξετάσεων από όπου θα προκύψει ο μηχανισμός θανάτου, θα αναζητηθούν τα πρόσωπα, η ευθύνη και το κίνητρο τους. Η δημοσιογράφος καταθέτει τη σκέψη πως «το γεγονός ότι ανέλαβε το τμήμα Ανθρωποκτονιών την έρευνα λέει πολλά», πως οι έρευνες στρέφονται σε συγκεκριμένες κατευθύνσεις, πως πρέπει να υπάρξει επιστημονική τεκμηρίωση. Ο παρουσιαστής καταλήγει: *«Μην βγάζετε συμπέρασμα. Το λέω από την αρχή. Δεν έχουμε κατηγορία, δεν έχουμε κατηγορούμενο, δεν έχουμε τίποτα. Έχουμε μόνο ερωτήσεις. Ελάτε λοιπόν να δούμε μερικά από αυτά τα στοιχεία που είναι αναμφισβήτητα».*

Στις 17.20' ο παρουσιαστής παραθέτει στοιχεία που γνωρίζει: *«...Πρώτα από όλα το βασικότερο: πέθαναν και τα δύο σε νοσοκομείο, και η Β1 και η Γ1 ... Θα δείτε στο τι έχουν πει γιατροί στην αστυνομική έρευνα για το τι έγινε με τα παιδιά που ήταν μέσα σε νοσοκομείο και κάναμε αυτό τον παραλληλισμό και για τα, κυρίως όμως για την Γ1 , γιατί είναι και πιο πολύ το διάστημα της νοσηλείας της, γιατί σε μας προσέφερε καινούργια ερωτηματικά. Όχι συμπεράσματα αλλά καινούργια ερωτηματικά. Δείτε λοιπόν... Η Β1 στις έχει επεισόδιο με βρόγχο. Ο θάνατος είναι στις 18:05. Ο ογκολόγος λέει: “ειδοποιηθήκαμε με καθυστέρηση”. Δηλαδή το παιδάκι είναι στο νοσοκομείο ..., έχει κάνει μία χημειοθεραπεία για λευχαιμία, οι γιατροί λένε πάει πολύ καλά, αύριο θα πάει και σπίτι, θα πάρει εξιτήριο, ήταν πάρα πολύ καλά και πεθαίνει ξαφνικά. Γιατρός καταθέτει ότι: “ειδοποιηθήκαμε με καθυστέρηση”, ότι το παιδί δεν ανάσαινε ενώ ήταν στο δωμάτιο με τη μητέρα του. Πάμε στο επόμενο. Το ερώτημα είναι πόσοι είναι οι γιατροί οι οποίοι έχουν πει πράγματα τα οποία προκαλούν απορία., πέρυσι, παθαίνει ανακοπή η Γ1 ... Οι γιατροί λένε -δύο χρόνια*

μετά την Β1 έτσι;- είναι πάλι μέσα στο νοσοκομείο και ότι και πάλι ειδοποιούνται με καθυστέρηση. Και υπάρχουν πάρα πολλές περιγραφές για το πως ειδοποιήθηκαν με καθυστέρηση, ψιθυριστά, με τρόπους διάφορους. Και εδώ λοιπόν έχουμε καθυστέρηση και την καταθέτουν οι γιατροί. Το τονίζω. Ό,τι λέμε είναι καταθέσεις γιατρών. Να συνεχίσουμε. Το παιδί, η Γ1 -όπως πολλές φορές το έχουμε πει- πεθαίνει στην ουσία, εκεί ήταν να πεθάνει. Η επιμονή του γιατρού μέχρι αποκοτιάς επαναφέρει το παιδί αλλά πια έχει πάθει τη μόνιμη εγκεφαλική βλάβη, έχει την εγκεφαλοπάθεια. Οι γιατροί ζητούν τη συνδρομή ψυχολόγου γιατί μιλάμε για μια οικογένεια που έχει χάσει δυο παιδιά και κινδύνευσε να χάσει κι ένα τρίτο. Τι γίνεται μετά. Ειδοποιείται και το “Χαμόγελο του παιδιού”, όχι μία αλλά δύο φορές και γίνεται μία ενημέρωση που είναι πολύ καθαρή, ότι εδώ κάτι μπορεί να μην πηγαίνει καλά, κάτι φαίνεται να μην δένει... Δύο φορές, διαφορετικοί γιατροί. Τον έναν τον ξέρουμε, τον δεύτερο δεν τον ξέρουμε. Να προχωρήσουμε. Η Γ1 στα μέσα Απριλίου νοσηλεύεται πια και δεν μπορεί να μιλήσει, γιατί με τη βαριά εγκεφαλοπάθεια δεν έχει τη δυνατότητα. Το “Χαμόγελο του παιδιού” προτρέπει τους γιατρούς να πάνε στην εισαγγελία. Εδώ ίσως θα μπορούσε να γίνει και ένας διαφορετικός χειρισμός. Αλλά καταλαβαίνω και το “Χαμόγελο” γιατί όταν το πράγμα πάει να πάρει ποινική διάσταση και είναι και γιατροί στη μέση δεν είναι... Μια οικογένεια που μπορεί να έχει ανάγκη και τα λοιπά... Προφανώς λέει γιατροί είστε μέσα στο νοσοκομείο και αυτά, πηγαίνετε να τα πείτε στην εισαγγελία. Οι γιατροί δεν πάνε. Αυτό είναι δεδομένο. Και εδώ υπάρχει ένα ζήτημα, μήπως έπρεπε να έχουν πάει νωρίτερα. Δεν πήγαν. Συνεχίζουμε: Πάλι επεισόδιο με σπασμούς, απουσία γιατρών όπως είχε γίνει με την Β1 . Οι γιατροί σκέφτονται τοποθέτηση κάμερας στο δωμάτιό της Γ1 . Δεν το προχωράνε γιατί είναι και το νοσοκομείο δημόσιο, δεν είναι εύκολο να γίνει αυτό και φτάνουμε ... Πάμε να δούμε και την επόμενη κάρτα... Στις στο θάνατο της Γ1 . Με τους γιατρούς να λένε ακριβώς το ίδιο που είχαν πει και στη Β1 στο πρώτο παιδάκι: “Ειδοποιηθήκαμε με καθυστέρηση”. Είναι δύο θάνατοι, γίνονται και οι δύο στο νοσοκομείο, γίνονται και οι δύο γιατί τα παιδιά δεν έχουν σφυγμό. Και στις δύο διαφορετικές περιπτώσεις σε διαφορετικά νοσοκομεία, διαφορετικοί γιατροί λένε: “ειδοποιηθήκαμε με καθυστέρηση”. Αυτά είναι καταγεγραμμένες καταθέσεις, μένει να δούμε πώς θα αξιολογηθούν. Και εδώ είναι ότι διευθυντής μονάδας εντατικής θεραπείας λέει ότι έχουμε πια τρία αιφνίδια συμβάντα, τα οποία είναι ανεξήγητα στην πραγματικότητα. Είναι πολύ περίεργο να έχουν συμβεί και τα τρία διαδοχικά...».

Στις 17.25' ο παρουσιαστής συνομιλεί με την αναπληρώτρια καθηγήτρια Φαρμακολογίας του ΑΠΘ Ξ1 . Η καθηγήτρια κάνει σαφές πως το εργαστήριο στο οποίο εργάζεται λειτουργεί συμβουλευτικά. Απαντώντας στην ερώτηση τί μπορεί να έχει συμβεί στα παιδιά, αναφέρεται στους αιφνίδιους ανεξήγητους θανάτους σε παιδιά μικρής ηλικίας, επισημαίνει δε πως για τα συγκεκριμένα παιδιά η αιτία θανάτου μπορεί να μην είναι τόσο αθώα. Θέτει το θέμα της πιθανής εγκληματικής ενέργειας ή και της ιατρικής αμέλειας. Ο παρουσιαστής καταλήγει: «... Ξαναλέω είναι ένα μεγάλο θέμα, τεράστιο θέμα. Το ξέρουμε όλοι, για αυτό ασχολούμαστε τόσο πολύ. Δηλαδή μιλάμε για μία ιστορία που σωστά χαρακτηρίζεται “έγκλημα του αιώνα”, αν αποδειχθεί έγκλημα ή ένα τεράστιο ιατρικό θέμα, αν αποδειχθεί ιατρικό ζήτημα ή και αυτό που έβαλε η κα. Ξ1 τώρα, πιθανή και ιατρική αμέλεια. Για την Γ1 . Τώρα αν με ρωτάτε, ίσως αυτό να είναι που θα έχει τις λιγότερες πιθανότητες αλλά πολύ σωστά το βάζει η κα. Ξ1 . Είναι μία πιθανότητα. Αν δεν έχουν όλες τις πιθανότητες απλωμένες στο τραπέζι εκείνοι που ερευνούν, μπορεί να χάσουν κάτι πάρα πολύ σημαντικό».

Σε σχεδόν όλο το διάστημα μετάδοσης του θέματος, προβάλλονται φωτογραφίες του ζεύγους (γονέων των παιδιών) χωρίς θόλωση και φωτογραφίες των παιδιών με θόλωση. Η εκπομπή αλλάζει θέμα στις 17.31'.

Περαιτέρω, από την παρακολούθηση και καταγραφή των πραγματικών περιστατικών σε συνδυασμό με τη νομική βάση και τη νομολογία προκύπτουν τα ακόλουθα:

Στη διάρκεια της απογευματινής ενημερωτικής εκπομπής «Live News» της 28.3.2022, ο παρουσιαστής, από δημοσιογραφικό ενδιαφέρον και με σκοπό την ενημέρωση της κοινής γνώμης, για διάστημα τουλάχιστον 50 λεπτών, μετέδωσε πληροφορίες για το θέμα του θανάτου (Α1 , Β1 και Γ1) της ίδιας οικογένειας στην Ο παρουσιαστής επικεντρώθηκε κυρίως στο θάνατο της Γ1 αναζητώντας απαντήσεις στα αίτια του θανάτου του παιδιού. Στη διάρκεια παρουσίας του θέματος, προβλήθηκαν συνομιλίες με συνεργάτες-δημοσιογράφους που έχουν ασχοληθεί με το θέμα, με ειδικούς (όπως ιατροδικαστές, ιατρούς, καθηγήτρια φαρμακολογίας), ενώ μεταδόθηκαν και μαρτυρίες ατόμων που γνώριζαν την οικογένεια από την Ο παρουσιαστής μεταδίδει στοιχεία (που χαρακτηρίζει αναμφισβήτητα) προερχόμενα από τη δημοσιογραφική έρευνα η οποία στηρίζεται και σε «καταγεγραμμένες καταθέσεις γιατρών». Καθιστά σαφές πως δεν υπάρχει κατηγορούμενος στην υπόθεση ούτε έχουν γίνει συλλήψεις (επομένως δεν τίθεται θέμα μυστικότητας ποινικής διαδικασίας ούτε τεκμηρίου αθωότητας). Από τη

συνολική παρουσίαση του θέματος της εκπομπής δεν συνάγεται κάποια μομφή ή προσπάθεια απόδοσης ευθυνών σε συγκεκριμένο ή συγκεκριμένα πρόσωπα (π.χ. στη μητέρα των παιδιών).

Στη διάρκεια μετάδοσης του θέματος προβάλλονται καθαρά εικόνες προσώπου των γονέων των θανόντων παιδιών και εικόνες των παιδιών με θόλωση κατά τρόπο που δεν είναι ευδιάκριτα τα χαρακτηριστικά του προσώπου τους. Τα μικρά ονόματα των παιδιών αναφέρονται από τον παρουσιαστή. Τα μικρά ονόματα των γονέων (Θ1 και Λ1) μνημονεύονται κατά τη μαρτυρία γειτόνισσας και στη διάρκεια ενός σπικάζ (σελ. 26 καταγραφής Κεραμήτσου). Τα επώνυμα των γονέων ακούγονται από συνεργάτιδα δημοσιογράφο κατά τον ρου των λεγομένων της (σελ. 28 καταγραφής Κεραμήτσου).

- *Προσβολή μνήμης νεκρού:* Η πλειοψηφία των καταγγελιών που δέχθηκε το ΕΣΡ επικεντρώνεται στην «τρισδιάστατη γραφική απεικόνιση (ολόγραμμα)» ενός από τα αποβιώσαντα παιδιά (Γ1) που προβλήθηκε στην οθόνη. Πράγματι, κατά την έναρξη παρουσίασης του θέματος, στην οθόνη εμφανίζεται για ένα λεπτό μια ολόσωμη μεγεθυμένη γραφική απεικόνιση της Γ1 με θόλωση στο πρόσωπο. Το παιδί φαίνεται όρθιο με μικρή κάμψη του γονάτου, εικάζεται δε ότι είναι χαμογελαστό. Για την γραφική αυτή απεικόνιση έχει χρησιμοποιηθεί ως βάση μία από τις φωτογραφίες των παιδιών που προβάλλονται στην οθόνη (βλ. σελ. 6 καταγραφής Κεραμήτσου).

Για να υπάρχει προσβολή μνήμης νεκρού, θα πρέπει ο θανών να μην αντιμετωπίζεται με σεβασμό και αξιοπρέπεια εκ μέρους της εκπομπής. Δεδομένου ότι η μνήμη του νεκρού αποτελεί τη συνέχεια της εν ζωή προσωπικότητας του, η προσβολή της μνήμης του μπορεί να συντελεστεί με κάθε τρόπο με τον οποίο είναι δυνατή προσβολή και επί ζώντος ατόμου, όπως με αντίστοιχη προσβολή της τιμής, της εικόνας, του απορρήτου και της εν γένει αναπαραστάσεως της ζωής του θανόντος. Ο παρουσιαστής, αναφερόμενος στο αποβιώσαν παιδί, το χαρακτηρίζει ως πανέξυπνο και αξιαγάπητο λέγοντας πως όσοι το γνώριζαν, το λάτρευαν. Κατά τη μετάδοση του θέματος της εκπομπής, ο παρουσιαστής δεν παραλείπει να εκφράζει τη συμπάθεια του για τις δύσκολες καταστάσεις υγείας που βίωσε το παιδί όσο ήταν εν ζωή, τονίζει δε πως η έρευνα που διεξάγεται σκοπεύει στην αποκάλυψη της αλήθειας ως προς τις συνθήκες θανάτου του. Επί τη βάση των ανωτέρω κρίνεται ότι η εκπομπή δια του παρουσιαστή και των συντελεστών αυτής δεν προέβη σε προσβολή της μνήμης της Γ1 .

- *Πρόκληση πόνου σε πρόσωπα του αμέσου περιβάλλοντος των εικονιζομένων-δραματοποιημένη παρουσίαση ειδήσεων:* Στη διάρκεια μετάδοσης του εν λόγω θέματος προβάλλονται με μεγάλη συχνότητα εικόνες προσώπου και φωτογραφίες των γονέων

των τριών θανόντων παιδιών χωρίς θόλωση και εικόνες των παιδιών με θόλωση. Ανά διαστήματα τα πλάνα με τις φωτογραφίες γονέων και παιδιών εναλλάσσονται γρήγορα με συνοδεία έντονης υποβλητικής μουσικής. Δεδομένης της μεγάλης συχνότητας προβολής των σχετικών εικόνων, της προβολής αυτών με επαναλαμβανόμενο τρόπο, της ύπαρξης έντονης μουσικής κρίνεται ότι αφενός προκαλείται πόνος στους άμεσους συγγενείς και στους οικείους των εικονιζομένων (ειδικά με την προβολή της μεγεθυμένης γραφικής απεικόνισης του νεκρού παιδιού), αφετέρου η είδηση μεταδίδεται με δραματοποιημένο τρόπο υπερβαίνοντας το αναγκαίο μέτρο της ενημέρωσης και στοχεύοντας στη συγκινησιακή φόρτιση των τηλεθεατών.

III. Υπαγωγή

A. Ενόψει των ανωτέρω, η Ολομέλεια αποφασίζει ομοφώνως ότι η εγκαλουμένη εταιρεία δεν παραβίασε τις διατάξεις περί προστασίας της μνήμης νεκρού (σε σχέση με την αξία του ανθρώπου και την προσωπικότητα).

B. Η Ολομέλεια αποφασίζει ομοφώνως ότι η εγκαλουμένη εταιρεία παραβίασε τις διατάξεις της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας σχετικά με τη δραματοποιημένη μετάδοση είδησης. Επομένως, πρέπει να επιβληθεί στην εγκαλουμένη διοικητική κύρωση και δη εκείνη της συστάσεως.

Γ. Επίσης, η Ολομέλεια κρίνει ομοφώνως ότι η εγκαλουμένη εταιρεία παραβίασε τις διατάξεις της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας σχετικά με την πρόκληση πόνου (λόγω προβολής εικόνων) σε πρόσωπα του αμέσου περιβάλλοντός των εικονιζομένων. Επομένως, πρέπει να επιβληθεί στην εγκαλουμένη διοικητική κύρωση και δη εκείνη του προστίμου.

Περαιτέρω, με βάση τη βαρύτητα της παραβάσεως, το κοινώς γνωστό μερίδιο τηλεθέσεως του συγκεκριμένου τηλεοπτικού σταθμού (όπως προκύπτει από τα τηρούμενα στο ΕΣΡ στοιχεία) και την εθνική εμβέλεια αυτού, η Ολομέλεια κρίνει, ομοφώνως, ότι το επιβλητέο πρόστιμο είναι εκείνο των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ.

**ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ Η ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ**

Α. Απαλλάσσει ομοφώνως την εγκαλουμένη εταιρεία από την τέλεση της παραβίασης της προσβολής μνήμης νεκρού (σε σχέση με την αξία του ανθρώπου και την προσωπικότητα), κατά τα αναφερόμενα στο σκεπτικό

Β. Δέχεται, ομοφώνως, ότι η εγκαλουμένη εταιρεία παραβίασε τη ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία σχετικά με τη δραματοποιημένη μετάδοση είδησης, κατά τα αναφερόμενα στο σκεπτικό.

Επιβάλλει στην εταιρεία με την επωνυμία «ALTER EGO MEDIA ΑΕ», ιδιοκτήτρια του τηλεοπτικού σταθμού με τον διακριτικό τίτλο «ΜΕΓΑ», τη διοικητική κύρωση της συστάσεως όπως τηρεί στο μέλλον τις διατάξεις της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας περί μη δραματοποιημένης μετάδοσης είδησης.

Γ. Δέχεται, ομοφώνως, ότι η εγκαλουμένη εταιρεία παραβίασε τη ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία σχετικά με την πρόκληση πόνου (λόγω προβολής εικόνων) σε πρόσωπα του αμέσου περιβάλλοντός των εικονιζομένων, κατά τα αναφερόμενα στο σκεπτικό.

Επιβάλλει στην εγκαλουμένη εταιρεία τη διοικητική κύρωση του προστίμου των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ.

Κατά το άρθρο 4 παρ. 3 του Ν. 2328/1995, όπως έχει μετά την δια του άρθρου 23 παρ. 5 εδ. β' του Ν. 3166/2003 αντικατάστασή του, η παρούσα απόφαση κατά την προαναφερόμενη κύρωση, είναι εκτελεστή κατά:

1. Της εταιρείας ΑΛΤΕΡ ΕΓΟ ΜΕΔΙΑ Α.Ε. που εδρεύει στην Καλλιθέα Αττικής, στην Λεωφόρο Συγγρού 340, με ΑΦΜ 800745939, Δ.Ο.Υ. ΚΕΦΟΔΕ ΑΤΤΙΚΗΣ.

2. Του Ιωάννη Βρέντζου του, κατοίκου Καλλιθέας, στην, με ΑΦΜ, Δ.Ο.Υ., ως νομίμου εκπροσώπου της εταιρείας.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε την 12^η Ιανουαρίου 2026 και δημοσιεύτηκε την^η 2026.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΕΥΤΕΡΠΗ ΚΟΥΤΖΑΜΑΝΗ-ΔΡΙΛΙΑ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΜΑΡΑΖΙΔΟΥ